

1. Innledning

Justervesenet sender på høring forslag til endringer i følgende forskrifter:

- forskrift om krav til ikke-automatiske vekter (FOR-2007-12-21-1735)
- forskrift om krav til transportbåndvekter (FOR-12-21-1736)
- forskrift om summerende beholdervekter (FOR-2007-12-21-1737)
- forskrift om krav til målesystem (FOR-2007-12-21-1738)
- forskrift om krav til automatiske jernbanevekter (FOR-2007-12-21-1741)
- forskrift om krav til catchvekter (FOR-2007-12-21-1742)
- forskrift om krav til varmeenergimålere (FOR-2007-12-21-1743)
- forskrift om krav til vannmålere (FOR-2007-12-21-1745)
- forskrift om krav til fyllemaskiner (FOR-2007-12-21-1747)
- Forskrift om krav til elektrisitetsmålere (FOR-2007-12-21-1753)

Hjemmel: lov om målenheter, måling og normaltids §§ 7 og 10, og forskrift 20. desember 2007 nr. 1723 om målenheter og måling § 5-5.

Forslaget innebærer:

- Det åpnes for å unnta fra kravet om å melde til Justervesenet ved plombebrudd.
- Særskilte krav til nøyaktighet ved oppfølgingskontroll oppheves.
- Temperaturområder for automatiske vekter presiseres.
- Åpenbare feil rettes.

2. Kravet om å melde fra ved plombebrudd unntas på noen bruksområder

2.1. Gjeldende rett

Det følger av forskrift om målenheter og måling § 5-5 andre ledd at bruker har plikt til å melde til Justervesenet om plombebrudd for å kunne bruke måleredskapet. Fjerde ledd stiller samme krav til den som reparerer, vedlikeholder eller utfører annet arbeid på et måleredskap. Justervesenet kan i forskrift gjøre unntak fra paragrafen.

Bakgrunnen for kravet er at plombering av måleinstrumenter kan hindre manipulering etter førstegangsverifikasjon og reparasjon. Hvis en plombe brytes, kan det bety at instrumentet er endret, noe som kan påvirke målenøyaktigheten. Kravet om å melde fra om plombebrudd gir Justervesenet muligheten til å undersøke om instrumentet

fortsatt oppfyller kravene.

2.2. Behovet for endring

Det er vurdert at det på noen områder ikke lenger er nødvendig å melde fra ved plombebrudd. Dette gjelder der risikoen for feil er lav, og konsekvensene av feil er små. Nyttene ved at Justervesenet får melding om plombebrudd anses i disse tilfellene mindre enn den totale kostnaden dette kravet medfører.

Når det gjelder varmeenergimålere, vannmålere og elektrisitmålere praktiseres ikke kravet om melding om plombebrudd, siden henholdsvis kommuner og nettselskaper selv kontrollerer måleredskapene. Ved å ta inn en unntaksbestemmelse, vil regelverk og praksis harmonere på disse bruksområdene.

2.3. Forslag til endring

Justervesenet foreslår at det gjøres unntak for melding om plombebrudd for vekter i dagligvarebransjen, postkontor og post i butikk, gjennomstrømningsmålere på bensinstasjoner og lignende, varmeenergimålere, vannmålere og elektrisitmålere.

Endringene gjøres i forskrift om krav til ikke-automatiske vekter, forskrift om krav til målesystem for kontinuerlig og dynamisk måling av andre væsker enn vann (forskrift om krav til målesystem), forskrift om krav til varmeenergimålere, forskrift om krav til vannmålere og forskrift om krav til elektrisitmålere.

3. Krav ved oppfølgingskontroll oppheves

3.1 Gjeldende rett

Etter et tidligere tilsyn kan det være aktuelt å gjennomføre en oppfølgingskontroll. For både automatiske og ikke-automatiske vekter stilles det da strengere krav til nøyaktighet enn ved vanlig bruk, siden man forventer høyere presisjon umiddelbart etter en reparasjon. Justervesenet avgjør i hvert enkelt tilfelle om en slik oppfølgingskontroll skal gjennomføres.

3.2 Behovet for endringer

Det er ikke tydelige tidsrammer for hva som regnes som oppfølgingskontroll, og hva som anses som vanlig tilsyn. I praksis regnes alt i dag som tilsyn. Dette kan skape forvirring både for brukeren og kontrolløren om hvilke krav som gjelder. Ved å unngå egne, unike krav kan tilsynsarbeidet forenkles og gjøres mer effektivt.

Når brukeren eller servicefirmaet har meldt fra om at et måleinstrument er reparert, antar Justervesenet at sannsynligheten for målefeil er redusert. Behovet for kontroll vil dermed være mindre enn før reparasjonen, og oppfølgingskontroller benyttes derfor i mindre grad. Det er derfor også mindre behov for å ha egne krav i forbindelse med oppfølgingskontroll.

3.3 Forslag til endringer

I forskrifter som gjelder ikke-automatiske vekter og automatiske vekter (transportbåndvekker, summerende beholdervekter, automatiske jernbanevekter, catchvekter og automatiske fyllemaskiner), oppheves eller endres bestemmelser og begrep som omhandler oppfølgingskontroll.

4. Presisering av temperaturområder i forskrifter som gjelder automatiske vekter

4.1 Gjeldende rett

Krav til automatiske vekter skal samsvare med måleinstrumentdirektivet (MID). MID, Bilag I, pkt. 1.3.1., har overordnede krav med hensyn til det klimatiske miljø vektene kan brukes i. En tabell angir øvre og nedre temperaturgrense, og denne tabellen gjelder, med mindre annet er angitt i bilag III – XII. Produsenten kan velge hvilken som helst av temperaturgrensene som er angitt som øvre og nedre grense, slik at man f.eks. kan ha øvre grense på 30 °C og nedre grense på - 40 °C. I så fall får man et temperaturintervall på 70 °C.

4.2 Behovet for endringer

Bilag VIII, kapittel I, pkt. 1.3.1, sier at temperaturintervallet for automatiske vekter skal være minimum 30 °C. Dette innebærer at produsent ikke kan ha øvre og nedre temperaturgrense på henholdsvis 30 °C og 5 °C. Ved implementeringen fra MID til de aktuelle instrumentspesifikke forskriftene, har dette ikke blitt tydelig.

4.3 Forslag til endringer

Kravet om temperaturintervall på minimum 30 °C vil bli presisert i forskrifter som gjelder automatiske vekter (transportbåndvekker, summerende beholdervekter, automatiske jernbanevekter, catchvekter og automatiske fyllemaskiner).

5. Retting

5.1. Forskrift om krav til ikke-automatiske vekter

I forskrift om krav til ikke-automatiske vekter § 2 vises til § 1 andre ledd, som er opphevet. Dette skyldes forglemmelse i forbindelse med tidligere endring. Innholdet i det som var § 1 andre ledd, finnes nå i forskrift om målenheter og måling § 3-1 fjerde og femte ledd. Feilen rettes med ny henvisning.

I samme forskrift § 49 bokstav d sies at «Til bestemmelse av masse i medisinsk praksis ved veiing av pasienter med sikte på overvåking, diagnostisering og medisinsk behandling skal man benytte klasse III vekter, eller mer nøyaktige vekter. For personvekter tillates det klasse III vekter.» Fordi en pasient også er en person,

er det en selvmotsigelse i teksten, og det kan se ut som om vekt i klasse III er godkjent i medisinsk sammenheng. Siste setning i bestemmelsen endres til å omfatte personveker til privat bruk.

5.2. Henvisning i forskrift om krav til catchveker

I forskrift om krav til catchveker § 29 henvises til forskrift 21. desember 2007 nr. 1730 om e-merking av ferdigpakninger. Denne forskriften er opphevet og erstattet med forskrift 16. juni 2021 nr. 2130 om krav til nettoinnhold i ferdigpakninger. Referansen oppdateres derfor.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser

Å fjerne kravet om å melde fra om plombebrudd på visse bruksområder vil ikke koste næringslivet noe, men heller frigjøre dem fra noen oppgaver. For Justervesenet vil de administrative kostnadene være minimale.

Å fjerne krav under oppfølgingskontroll vil gjøre regelverket enklere og tilsynsarbeidet mer effektivt. Dette vil ikke medføre økte kostnader, men muligens redusere dem noe.

Endringen av reglene for automatiske veker når det gjelder klimatisk miljø, setter en minimumsgrense for temperaturintervall som er 5 °C videre enn minste intervall i dag. Dette er en mindre endring som ikke antas å utløse økte kostnader for produsentene.

7. Forslag til endringsforskrift (endringer i kursiv)

Forskrift om endringer i instrumentspesifikke forskrifter

Fastsatt av Justervesenet [...] med hjemmel i lov 26. januar 2007 nr. 4 om målenheter, måling og normaltid § 7 første ledd bokstav b og c, § 7 andre ledd og § 10 andre og tredje ledd.

I

I forskrift 21. desember 2007 nr. 1735 om krav til ikke-automatiske veker gjøres følgende endringer:

I § 2 første ledd endres «§ 1 annet ledd» til «*forskrift 20. desember 2007 nr. 1723 om målenheter og måling § 3-1 femte ledd litra a-g*».

§ 11 andre og tredje ledd skal lyde:

De største tillatte feil får anvendelse på nettoverdi og taraverdi av all mulig last, unntatt taraverdier som er fastsatt på forhånd.

Tabell 3 – Største tillatte feil ved førstegangsgodkjenning

<i>Last uttrykt i verifiseringsminstedelinger, e</i>				<i>Største tillatte feil</i>
<i>Klasse I</i>	<i>Klasse II</i>	<i>Klasse III</i>	<i>Klasse IIII</i>	
$0 \leq m \leq 50\,000$	$0 \leq m \leq 5\,000$	$0 \leq m \leq 500$	$0 \leq m \leq 500$	$\pm 0,5 e$
$50\,000 < m \leq 200\,000$	$5\,000 < m \leq 20\,000$	$500 < m \leq 2\,000$	$50 < m \leq 200$	$\pm 1,0 e$
$200\,000 < m$	$20\,000 < m \leq 100\,000$	$2\,000 < m \leq 10\,000$	$200 < m \leq 1\,000$	$\pm 1,5 e$

Tabell 3 viser største tillatte feil ved førstegangsgodkjenning. De største tillatte feil ved bruk skal være det dobbelte av de største tillatte feil fastsatt i tabell 3.

§ 49 litra d andre punktum skal lyde:

For personvekter *til privat bruk* tillates det klasse IIII vekter.

§ 50 første ledd skal lyde:

Ved *kontroll under bruk* skal Justervesenet utføre inspeksjon og tester i samsvar med nasjonale prosedyrer. Feilgrensene er det dobbelte av det som er angitt i § 11.

§ 50 andre ledd oppheves.

§ 51 b skal lyde:

§ 51b. *Unntak fra meldingsplikt ved plombebrudd for ikke-automatiske vekter*

For ikke-automatiske vekter som brukes i dagligvarebutikker, postkontor og post i butikk, gjøres det unntak fra plikten til å melde om plombebrudd i henhold til forskrift om målenheter og måling § 5-5 andre og fjerde ledd.

II

I forskrift 21. desember 2007 nr. 1736 om krav til transportbåndvekter gjøres følgende endringer:

§ 10 skal lyde:

§ 10. *Klimatisk miljø*

Produsenten skal angi øvre og nedre temperaturgrense blant verdiene i tabell 1, *men slik at temperaturområdet er minimum 30 °C. Produsenten skal også angi*

hvorvidt vekten er konstruert for kondenserende eller ikke-kondenserende fuktighet, samt om den tiltenkte plassering er åpen eller lukket.

Tabell 1

Øvre temperaturgrense	30 °C	40 °C	55 °C	70 °C
Nedre temperaturgrense	5 °C	-10 °C	-25 °C	-40 °C

§ 31 skal lyde:

§ 31. *Maksimal tillatt målefeil* for transportbåndvekter under bruk

Tabell 5

<i>Nøyaktighetsklasse</i>	<i>Tillatt målefeil i prosent av den summerte mengde</i>
0,5	± 0,50 %
1	± 1,00 %
2	± 2,00 %

III

I forskrift 21. desember 2007 nr. 1737 om krav til summerende beholdervekter gjøres følgende endringer:

§ 10 skal lyde:

§ 10. *Klimatisk miljø*

Produsenten skal angi øvre og nedre temperaturgrense blant verdiene i tabell 1, *men slik at temperaturområdet er minimum 30 °C. Produsenten skal også angi hvorvidt vekten er konstruert for kondenserende eller ikke-kondenserende fuktighet, samt om den tiltenkte plassering er åpen eller lukket.*

Tabell 1

Øvre temperaturgrense	30 °C	40 °C	55 °C	70 °C
Nedre temperaturgrense	5 °C	-10 °C	-25 °C	-40 °C

§ 30 skal lyde:

§ 30. *Maksimal tillatt målefeil* for summerende beholdervekter under bruk

Tabell 5

<i>Nøyaktighetsklasse</i>	<i>Tillatt målefeil i prosent av den summerte mengde</i>
0,2	± 0,20 %
0,5	± 0,50 %
1	± 1,00 %
2	± 2,00 %

IV

I forskrift 21. desember 2007 nr. 1738 om krav til målesystem gjøres følgende endringer:

§ 5a (ny) skal lyde:

§ 5a. Unntak fra meldingsplikt ved plombebrudd for målesystemer for flytende drivstoff

For små og mellomstore målesystemer for kontinuerlig og dynamisk måling av andre væsker enn vann på bensinstasjoner og lignende, gjøres det unntak fra plikten til å melde om plombebrudd i henhold til forskrift om målenheter og måling § 5-5 andre og fjerde ledd.

V

I forskrift 21. desember 2007 nr. 1741 om krav til automatiske jernbanevekker gjøres følgende endringer:

§ 10 skal lyde:

§ 10. *Klimatisk miljø*

Produsenten skal angi øvre og nedre temperaturgrense blant verdiene i tabell 1, *men slik at temperaturområdet er minimum 30 °C. Produsenten skal også angi hvorvidt vekten er konstruert for kondenserende eller ikke-kondenserende fuktighet, samt om den tiltenkte plassering er åpen eller lukket.*

Tabell 1

Øvre temperaturgrense	30 °C	40 °C	55 °C	70 °C
Nedre temperaturgrense	5 °C	-10 °C	-25 °C	-40 °C

§ 29 skal lyde:

§ 29. *Maksimal tillatt feil*

Maksimal tillatt feil for dynamisk veiing av én enkelt vogn eller et helt tog er vist i tabell 4 for automatiske jernbanevekker som selges eller tilbys for salg, og tabell 5 for automatiske jernbanevekker under bruk.

Tabell 4

Nøyaktighetsklasse	Maksimal tillatt målefeil ved salg
0,2	± 0,1 %
0,5	± 0,25 %
1	± 0,5 %
2	± 1,0 %

Tabell 5

Nøyaktighetsklasse	Maksimal tillatt målefeil under bruk
0,2	± 0,2 %
0,5	± 0,5 %
1	± 1,0 %
2	± 2,0

Maksimal tillatt feil for dynamisk veiing av koplede eller frakoplede vogner er den høyeste av følgende verdier:

- verdien beregnet etter tabell 4 og 5, avrundet til nærmeste deling
- verdien beregnet etter tabell 4 og 5, avrundet til nærmeste deling for en belastning lik 35 % av maksimum vognvekt (som angitt i påskriften)
- en minstedeling (d)

Maksimal tillatt feil for dynamisk veiing av tog er den høyeste av følgende verdier:

- verdien beregnet etter tabell 4 og 5, avrundet til nærmeste minstedeling
- verdien beregnet etter tabell 4 og 5 for vekten av én enkelt vogn lik 35 % av maksimum vognvekt (som angitt i påskriften) multiplisert med antall referansevogner (ikke over 10) i toget og avrundet til nærmeste deling
- en minstedeling (d) for hver vogn i toget, men ikke over 10 d

Ved veiing av koplede vogner kan høyest 10 % av de veieresultatene som er oppnådd ved en eller flere passeringer av toget, overstige relevant maksimal *tillatt feil* gitt i annet ledd, men de skal ikke overstige to ganger maksimal tillatt feil.

$0 < m \leq 50\ 000$	$0 < m \leq 5\ 000$	$0 < m \leq 500$	$0 < m \leq 50$	$\pm 0,5 e$	$\pm 1,0 e$	$\pm 1 e$	$\pm 2 e$
$50\ 000 < m \leq 200\ 000$	$5\ 000 < m \leq 20\ 000$	$500 < m \leq 2\ 000$	$50 < m \leq 200$	$\pm 1,0 e$	$\pm 2,0 e$	$\pm 1,5 e$	$\pm 3 e$
$200\ 000 < m$	$20\ 000 < m \leq 100\ 000$	$2\ 000 < m \leq 10\ 000$	$200 < m \leq 1\ 000$	$\pm 1,5 e$	$\pm 3,0 e$	$\pm 2 e$	$\pm 4 e$

Tabell 5

<i>Maksimalt tillatt standardavvik for klasse X(1)</i>		
<i>Belastningen m uttrykt som masse (g)</i>	Ved salg	Ved kontroll under bruk
$m \leq 50\ g$	0,48 %	0,6 %
$50\ g < m \leq 100\ g$	0,24 g	0,3 g
$100\ g < m \leq 200\ g$	0,24 %	0,3 %
$200\ g < m \leq 300\ g$	0,48 g	0,6 g
$300\ g < m \leq 500\ g$	0,16 %	0,2 %
$500\ g < m \leq 1\ 000\ g$	0,8 g	1,0 g
$1\ 000\ g < m \leq 10\ 000\ g$	0,08 %	0,1 %
$10\ 000\ g < m \leq 15\ 000\ g$	8 g	10 g
$15\ 000\ g < m$	0,053 %	0,067 %

VII

I forskrift 21. desember 2007 nr. 1743 om krav til varmeenergimålere gjøres følgende endring:

§ 37a (ny) skal lyde:

§ 37a. Unntak fra meldingsplikt ved plombebrudd

For varmeenergimålere gjøres det unntak fra plikten til å melde om plombebrudd i henhold til forskrift om målenheter og måling § 5-5 andre og fjerde ledd.

VIII

I forskrift 21. desember 2007 nr. 1743 om krav til vannmålere gjøres følgende endring:

§ 34a (ny) skal lyde:

§ 34a. *Unntak fra meldingsplikt ved plombebrudd*

For vannmålere gjøres det unntak fra plikten til å melde om plombebrudd i henhold til forskrift om målenheter og måling § 5-5 andre og fjerde ledd.

IX

I forskrift 21. desember 2007 nr. 1747 om krav til fyllemaskiner gjøres følgende endringer:

§ 10 skal lyde:

§ 10. *Klimatisk miljø*

Produsenten skal angi øvre og nedre temperaturgrense blant verdiene i tabell 1, *men slik at temperaturområdet er minimum 30 °C. Produsenten skal også angi hvorvidt vekten er konstruert for kondenserende eller ikke-kondenserende fuktighet, samt om den tiltenkte plassering er åpen eller lukket.*

Tabell 1

Øvre temperaturgrense	30 °C	40 °C	55 °C	70 °C
Nedre temperaturgrense	5 °C	-10 °C	-25 °C	-40 °C

§ 30 tabell 4 skal lyde:

Tabell 4

<i>Verdien til massen av fyllingen m (g)</i>	<i>Maksimalt tillatt avvik fra gjennomsnittsverdien for hver fylling for klasse X(1) under bruk</i>
	<i>Ved kontroll</i>
$m \leq 50$	9 %
$50 < m \leq 100$	4,5 g
$100 < m \leq 200$	4,5 %
$200 < m \leq 300$	9 g

$300 < m \leq 500$	3 %
$500 < m \leq 1\ 000$	15 g
$1\ 000 < m \leq 10\ 000$	1,5 %
$10\ 000 < m \leq 15\ 000$	150 g
$15\ 000 < m$	1 %

X

I forskrift 28. desember 2007 nr. 1753 om krav til elektrisitetsmålere gjøres følgende endring:

§ 41a skal lyde:

§ 41a. *Unntak fra meldingsplikt ved plombebrudd*

For elektrisitetsmålere gjøres det unntak fra plikten til å melde om plombebrudd i henhold til forskrift om målenheter og måling § 5-5 andre og fjerde ledd.

XI

Endringene trer i kraft 1.1.2025